

UN
environment
programme

finance
initiative

Principles for
Responsible Banking

PRB кол коюучулары үчүн жоопкерчиликтүү банкинг прогресси жөнүндө отчет

Айыл Банк 2024

1-Принцип. Шайкеш келүү	2-Принцип. Таасирди баалоо жана максаттарды белгилөө	3-Принцип. Кардарлар жана керектөөчүлөр
Мазмуну Банктын туруктуу өнүгүү стратегиясын, ошондой эле ал шайкеш келген эл аралык, аймактык же улуттук алкактык документтерди жана БУУнун Туруктуу өнүгүү максаттары жөнүндө кыскача маалымат бериңиз. Отчеттук жылы болгон өзгөрүүлөргө токтолуп өтүңүз. <i>«Айыл Банк» ААКсынын ESG-стратегиясы Азия өнүктүрүү банкынын техникалык колдоосу алдында иштелип чыгып, 2024-жылдын апрель айында Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген.</i> <i>Банктын туруктуу өнүгүү аспектилерин орто жана узак мөөнөттүү өнүгүү пландарында кеңири чагылдырылган.</i> <i>Жоопкерчиликтүү банктык тейлөө практикаларын мындан ары өнүктүрүү максатында Банктын Директорлор кеңеши тарабынан «Айыл Банк» ААКсынын Туруктуу өнүгүү саясаты иштелип чыгып бекитилген.</i> <i>Бул Саясаттын негизги максаттары - Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын экологиялык, социалдык жана корпоративдик башкаруунун бардык аспектилерин боюнча алдыңкы талаптарын жана сунуш-көрсөтмөлөрүн сактоо, БУУнун Туруктуу өнүгүү максаттарына жана Париж келишиминин максаттарына жетишүүгө салым кошуу, ошондой эле Банктын туруктуу өнүгүү багындагы ыкмаларын аныктоо болуп саналат.</i>	Мазмуну Банктын алда канча таасирдүү багыттарын жана аларды аныктоо, баалоо жана жөнгө салуу үчүн кабыл алынган чараларды, анын ичинде таасир этүүнү талдоонун жыйынтыктарын, коюлган максаттарды (тармактар, портфелдин камтылышы жана KPI боюнча), көрүлгөн аракеттер жана максаттарга жетүүдөгү прогресс жөнүндө кыскача маалымат бериңиз. Эгерде максаттар бар болсо, өтүү планынын/иш-аракет планынын бөлүктөрүн жана жетишилген прогрессти белгилеңиз. Мүмкүнчүлүккө жараша таасир этүү багыттарынын ортосундагы өз ара байланышты мүнөздөп бериңиз. Прогресстин көрсөткүчтөрүнүн мисалдары • таасирди талдоо жана ар бир коюлган максат менен камтылган Банктын портфелинин үлүшү; • максаттарга жетүүдөгү прогрессти баалоо үчүн Банк тарабынан аныкталган натыйжалуулуктун негизги көрсөткүчтөрүнүн (KPI) жаңыртылган маанилери. <i>«Айыл Банк» ААКсынын миссиясы - заманбап технологияларга негизделген жеткиликтүү жана сапаттуу банктык продукттарды сунуштоо аркылуу өлкөнүн агрардык секторун өнүктүрүү жана калктын жыргалчылык деңгээлин жогорулатуу болуп саналат.</i> <i>Банктын Кыргыз Республикасынын бардык аймактарында, анын ичинде жетүүгө кыйын жана алыскы калктуу конуштарында жайгашкан 168 филиалы бар.</i> <i>Банк салттуу кредиттөө чөйрөсүндө бир</i>	Мазмуну Маанилүү таасирлердин шартында банк кардарлар жана керектөөчүлөр менен бирге жоопкерчиликтүү аракеттенүү мамилесин кантип түзөрүн кыскача мүнөздөп бериңиз, анын ичинде сунушталган продукттар жана кызматтар, ички саясаттар жана процесстер, ошондой эле туруктуу практикаларды жана экономикалык ишмердүүлүктү колдоого багытталган максаттар, иш-аракет пландарын жана өтүү пландарын ишке ашыруу үчүн кардарларды тартуу чараларына токтолуп өтүңүз. Отчеттук жылы болгон өзгөрүүлөрдү белгилеңиз. Прогресстин көрсөткүчтөрүнүн мисалдары • олуттуу таасирге ээ болгон негизги секторлорго тартылган кардарлардын жана/же керектөөчүлөрдүн үлүшү; • Банк тарабынан мобилизацияланган туруктуу каржылоонун көлөмү (АКШ долларында) жана/же анын жалпы портфелдеги же тиешелүү сектордогу үлүшү. <i>Отчеттук мезгилде алдыга коюлган милдеттерди ишке ашыруунун алкагында Банк агрардык секторго болгон артыкчылыктан көңүл коюуну сактоо менен гана чектелбестен, финансылык продукттардын линиясын диверсификация кылды, бул кеңири кардарлар базасын тартууга мүмкүнчүлүк берди.</i> <i>Агрардык сектордо, ошондой эле керектөөчүлүк кредиттөө, соода жана ипотекалык кредиттөө сегменттеринде кредиттик портфелдин кеңейиши бизнестин</i>

	катар мамлекеттик, жеке жана эл аралык долбоорлорду ийгиликтүү ишке ашырып, өлкө калкынын басымдуу бөлүгү үчүн финансылык кызмат көрсөтүүлөргө жеткиликтүү болууну камсыз кылууда.	туруктуу өсүшүн жана диверсификациясын камсыз кылды.
Шилтемелер жана булактар [Тышкы отчеттордо кошумча маалымат табууга боло турган булактарга шилтемелер, анын ичинде шилтемелер жана барак номерлери] Туруктуу өнүгүү багыты ayyl-sr-2024-kqz-final.pdf Банктын Туруктуу өнүгүүнүн максаттарына жетишүүгө салымы 44-45 бет	Шилтемелер жана булактар [Тышкы отчеттордо кошумча маалымат табууга боло турган булактарга шилтемелер, анын ичинде шилтемелер жана барак номерлери] ayyl-sr-2024-kqz-final.pdf Банк жөнүндө маалымат 11-13 бет	Шилтемелер жана булактар [Тышкы отчеттордо кошумча маалымат табууга боло турган булактарга шилтемелер, анын ичинде шилтемелер жана барак номерлери] ayyl-sr-2024-kqz-final.pdf Кызыкдар тараптар менен өз ара иш алып баруу 43-44 бет

4-Принцип. Кызыкдар тараптар	5-Принцип. Корпоративдик башкаруу жана маданият	6-Принцип. Ачык-айкындуулук жана отчеттуулук
Мазмуну Принциптерди ишке ашыруу үчүн банк тиешелүү кызыкдар тараптар менен кандайча кеңешип, өз ара аракеттенип жана кантип кызматташарын кыскача мүнөздөп бериңиз. Бул таасирлерди аныктоону, дымактуу максаттарды коюуну, ыңгайлуу регулятивдик чөйрө түзүүгө катышууну жана олуттуу көйгөйлөрдү чечүү үчүн өнөктөштүктү түзүүнү камтышы мүмкүн. Отчеттук жылы болгон өзгөрүүлөрдү көрсөтүп өтүңүз. <i>«Айыл Банк» ААКсы өзүнүн бизнес-стратегиясын туруктуу өнүгүү максаттары менен шайкеш келтирүү үчүн кызыкдар тараптар менен өз ара активдүү аракеттенет. Банктын ыкмасы кардарлар, кызматкерлер жана мамлекеттик органдарды камтыган ар кандай тараптар менен консультацияларды, ишке тартууну жана кызматташууну камтыйт. PRB алкагындагы Банктын милдеттенмелери, өз ишмердүүлүгүнүн адамдарга жана айлана-чөйрөгө тийгизген оң жана терс таасирлерин аныктоону жана башкарууну камтыйт. Бул агрардык секторду каржылоого өзгөчө басым жасоо менен бирге «жашыл» каржылоого көңүл буруунун өсүшү менен чагылдырылат. Банк Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкы, Экономика жана коммерция министрлиги, Жаратылыш ресурстары, экология жана техникалык көзөмөл министрлиги, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, Климаттык каржылоо борбору сыяктуу</i>	Мазмуну Принциптердин ишке ашырылышын камсыз кылган корпоративдик башкаруунун негизги түзүмдөрүн (Директорлор кеңеши жана аткаруучу органдар) жана отчеттуулук механизмдерин кыскача баяндап бериңиз. Бул олуттуу тобокелдиктерди жана таасирлерди тескөөнү, максаттарды ишке ашырууну, иш-аракет/өтүү пландарына мониторинг кылууну камтышы мүмкүн. Ошондой эле банк ичинде жоопкерчиликти банкнинг маданияты кандайча түзүлөрүн (мисалы окутуу жана кызматкерлерди өнүктүрүү аркылуу) кыскача мүнөздөп өтүңүз. Отчеттук мезгилдеги өзгөрүүлөрдү же жетишкендиктерди көрсөтүңүз. Прогрестин көрсөткүчтөрүнүн мисалдары: • туруктуу өнүгүү максаттарына жетүү менен байланышкан сыйакы берүү практикалары жөнүндө маалымат; • жоопкерчиликти банкнинг маселелери боюнча окутуудан өткөн кызматкерлердин үлүшү. <i>Банктын Уставына ылайык, башкаруунун жогорку органы - Акционерлердин жалпы жыйыны болуп саналат. Акционерлердин жалпы жыйынынын ишмердүүлүгүн жана ыйгарым укуктарын жөнгө салуучу негизги документтер — «Акционердик коомдор жөнүндө» мыйзам, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары жана Банктын Уставы болуп саналат. Уставга ылайык, Директорлор кеңеши бардык акционерлердин кызыкчылыктарын жактайт, Банктын стратегиялык башкаруусун жүзөгө</i>	Мазмуну Эгерде Р1-Р5 бөлүмдөрүндө көрсөтүлбөсө, кошумча отчетторго шилтемелерди келтириңиз. Туруктуу өнүгүү боюнча маалыматтын ишенимдүүлүгү текшерилгени-текшерилбегени тууралуу кыскача белгилеп өтүңүз (талапка жараша).

мамлекеттик өнөктөштөр менен жашыл экономиканы өнүктүрүү программаларын ишке ашыруу багытында кызматташат. Мындай катышуу финансылык ландшафтты түзүүгө жана туруктуу өнүгүүнү илгерилетүүгө көмөк көрсөтөт. Банк кызматкерлерди климат жана ESG маселелери боюнча окутуу максатында Кыргызстандын банктар союзунун Туруктуу өнүгүү академиясын кошо алганда, ар кандай уюмдар менен активдүү кызматташат. Ошондой эле Банк GIZ, БУУӨП, GGGI ж.б. уюмдар менен туруктуу каржылоону өнүктүрүү маселелери боюнча бирге аракеттенет. Банк туруктуу өнүгүү стратегиясын ишке ашырууда өз кызматкерлеринин маанилүү ролун тааныйт. 2024-2025-жылдары кызматкерлердин компетенцияларын жогорулатуу максатында ESG боюнча окутуу программалары өткөрүлгөн. Банк «Жашыл технологияларды каржылоо» аттуу жаңы финансылык продуктту ишке киргизди.	ашырат, тобокелдиктерди башкаруу жана ички контролдоо тутумун уюштуруунун негизги принциптерин жана ыкмаларын аныктайт, Банк Башкармасынын ишин көзөмөлдөйт жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык белгиленген башка негизги функцияларды аткарат. Чечимдерди сабаттуу жана натыйжалуу кабыл алууну камсыз кылуу максатында Директорлор кеңеши комитеттерди түзөт. Азыркы учурда Банктын Директорлор кеңешинин алдында төмөнкү комитеттер иш алып барат: • Аудит боюнча комитети • Тобокелдикти тескөө комитети • Дайындоолор жана сыйакыларды белгилөө боюнча комитет Банктын аткаруу органы болуп Банк Башкармасы саналат. «Банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзам, «Акционердик коомдор жөнүндө» мыйзам, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары, Банктын Уставы жана Банк Башкармасы жөнүндө жобо Аткаруу органынын ишмердүүлүгүн жана ыйгарым укуктарын жөнгө салуучу негизги документтер болуп эсептелет. Директорлор кеңеши жана Банк Башкармасы корпоративдик башкаруунун принциптеринин сакталышы үчүн жоопкерчилик тартышат.	
Шилтемелер жана булактар [Тышкы отчеттордогу кошумча маалымат булактарына, анын ичинде баракчаларга шилтемелер] ayyl-sr-2024-kqz-final.pdf	Шилтемелер жана булактар [Тышкы отчеттордогу кошумча маалымат булактарына, анын ичинде баракчаларга шилтемелер] ayyl-sr-2024-kqz-final.pdf	Шилтемелер жана булактар [Тышкы отчеттордогу кошумча маалымат булактарына, анын ичинде баракчаларга шилтемелер]

<i>Кызыкдар тараптар менен өз ара иш алып баруу</i> <i>43-44 бет</i>	<i>Корпоративдик башкаруу</i> <i>18-19 бет</i>	
--	--	--

Кошумчалар

Айыл Банк 2024

1-Принцип. Шайкеш келүү

Биз банктын бизнес стратегиясын Туруктуу өнүктүрүү максаттарында (ТӨМ), климаттын өзгөрүшү боюнча Париж келишиминде жана тиешелүү улуттук жана аймактык алкактарда чагылдырылган адамдардын муктаждыктарына жана коомдун максаттарына шайкеш келтиребиз.

Бизнес-модель

Банктын бизнес-модели (жогорку деңгээлде), анын ичинде анын негизги бизнес багыттары, тейленген кардарлардын сегменттери, продукттар жана кызмат көрсөтүү түрлөрү, негизги тармактар жана банк иштеген негизги географиялык аймактардагы ишмердүүлүк жөнүндө маалымат бериңиз. Ошондой эле, банктын портфелинин аймактар боюнча бөлүштүрүлүшү (%), ишмердүүлүк багыттары же тейлөөгө алынган кардарлардын саны сыяктуу сандык көрсөткүчтөрдү кошуңуз.

Шилтемелер жана булактар

[ayyl-sr-2024-kgz-final.pdf](#)

Банк жөнүндө маалымат

11-13 бет

Жооп:

«Айыл Банк» ААКсы Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан 1996-жылы Дүйнөлүк банктын финансылык жана техникалык колдоосу менен өлкө ичиндеги айыл чарба ишканаларын кредиттөө максатында түзүлгөн. Банк 29 жылдык ишмердүүлүгүндө өлкөнүн айыл калкынын басымдуу бөлүгүн кредиттик ресурстар менен жеткиликтүү камсыз кылууда олуттуу ийгиликтерге жетишти.

Бүгүнкү күндө Банк заманбап технологияларга негизделген жеткиликтүү жана сапаттуу банктык продукттарды сунуштоо аркылуу өлкөнүн агрардык секторун өнүктүрүүнү жана калктын бакубат жашоо деңгээлин жогорулатууну көздөгөн миссиясы бар алдыңкы финансылык институттардын бири болуп саналат.

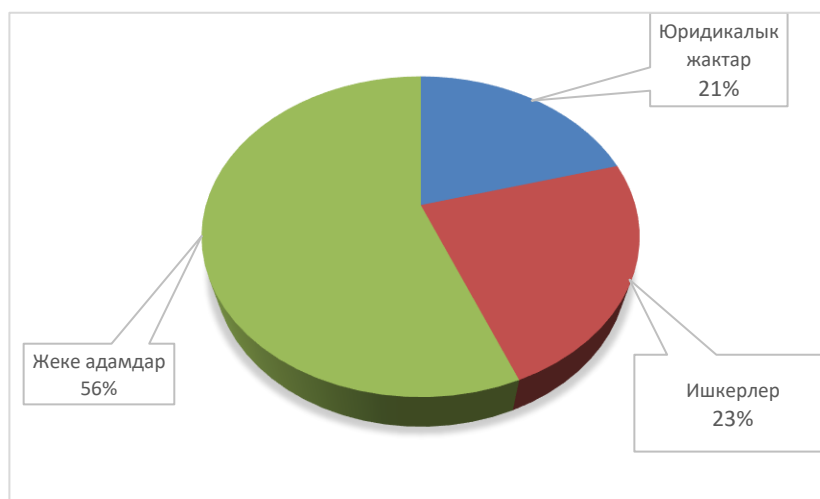
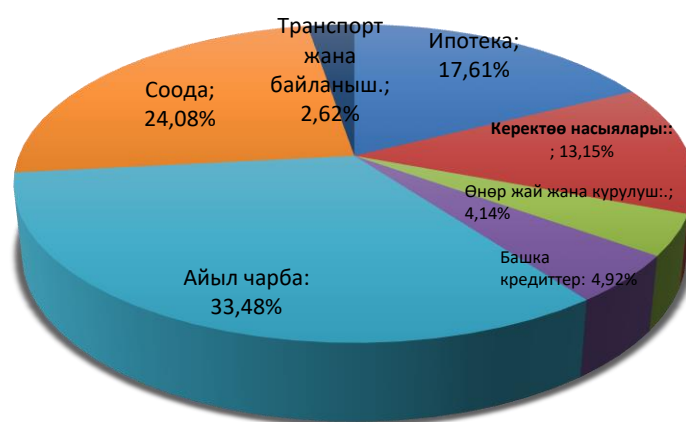
Банк Республикасынын бардык аймактарында, анын ичинде жетүүгө кыйын жана алыскы калктуу конуштарда жайгашкан **168 филиалга** ээ. Банк банктык кызматтардын толук спектрин өз убагында жана сапаттуу көрсөтүү үчүн продукттарды жакшыртуу жана географиялык камтууну кеңейтүү боюнча үзгүлтүксүз иш алып барууда.

Банк инвестициялык максаттарды каржылоо жана кардарлардын жүгүртүүдөгү каражаттарын толуктоо үчүн бир кыйла жеткиликтүү жана узак мөөнөттүү ресурстарды ишке тартат. Ал өлкө калкынын басымдуу бөлүгүн камтыган салттуу кредиттөө чөйрөсүндө бир катар мамлекеттик, жеке жана эл аралык долбоорлорду ийгиликтүү ишке ашырууда.

Кыргыз Республикасынын аймактары боюнча портфелдин географиялык бөлүштүрүлүшү:

Кыргыз Республикасынын аймактары:	100%
Бишкек:	36,11%
Чүй областы:	10,92%
Ысык-Көл областы :	9,48%
Ош областы:	16,08%
Жалал-Абад областы:	13,07%
Талас областы:	4,19%
Нарын областы:	4,42%
Баткен областы:	5,74%

Кредиттик портфель

Стратегияны шайкеш келтирүү

Банк өз стратегиясын Туруктуу өнүктүрүү максаттарына, Париж келишимине жана **Куньмин-Монреаль глобалдык биологиялык ар түрдүүлүк алкагы (GBF), БУУнун бизнес жана адам укуктары боюнча принциптери (UNGPs)**, пластикалык булганууну жөнгө салуу боюнча болочок инструменттерге жана башка улуттук же аймактык алкактарга кантип шайкеш келтиргенин же шайкеш келтирүүнү пландап жатканын мүнөздөп бериңиз.

Шилтемелер жана булактар

[Туруктуу өнүгүү багыты
ayyl-sr-2024-kgz-final.pdf](#)

Банктын Туруктуу өнүгүүнүн максаттарына жетишүүгө салымы
44-45 бет

Жооп:

Кыргыз Республикасын 2040-жылга чейин өнүктүрүү көз карашына ылайык, өлкө атаандаштыкка жөндөмдүү, инновациялык, экологиялык жактан таза, диверсификацияланган жана инклюзивдүү экономикага умтулат. Жагымдуу инвестициялык климат, инвесторлор үчүн жагымдуу «инвестициялык оазис» түзүүнү жана аймакта атаандаштык артыкчылыктарга ээ болууну максат кылат.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтү төмөнкү негизги көрсөткүчтөрдү эске алат:

- 2025-жылга карата шартсыз парник газдарын бөлүп чыгарууну 16,63%, 2030-жылга карата 15,97% кыскартуу;
- 2050-жылга карата көмүртек нейтралдуулугуна жетишүү;
- Климаттык өзгөрүүнүн кесепеттери жана сел агымдары, жер көчкү, кар көчкү жана жер титирөө сыяктуу өлкөдө көп кезиккен табигый коркунучтарга тиешелүү баа берүү жана даярдануу.

Өлкө буга чейин эле «жашыл экономика» түшүнүгүн жана аны өнүктүрүүнүн артыкчылыктуу секторлорун аныктап койгон: алар жашыл энергетика, жашыл айыл чарбасы, жашыл өнөр жай, туруктуу туризм, төмөн эмиссиялуу транспорт, калдыктарды тескөө, жашыл шаарлар. Мында негизги милдет — жаратылыш ресурстарын сарамжалдуу пайдалануу жана экосистемаларды сактоо менен адамдын жашоосу үчүн ыңгайлуу чөйрө түзүү.

Финансылык институттар мындай долбоорлорду каржылоо аркылуу «жашыл экономиканы» өнүктүрүүгө олуттуу салымын кошо алат.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы төмөнкүлөрдү бекиткен:

- Банктар үчүн ESG-тобокелдиктерди коопсуз тескөөнүн минималдуу стандарттарын белгилеген **ESG менен байланышкан финансылык тобокелдиктерди идентификациялоо, мониторинг жүргүзүү жана ачыктоо боюнча сунуш-көрсөтмөлөр.**
- **банк секторунда туруктуу каржылоону өнүктүрүү жана ESG-принциптерин киргизүү боюнча Жол картасы.**

Бул контекстте Айыл Банк үчүн ESG-тобокелдиктерин жана мүмкүнчүлүктөрүн терең түшүнүү, аларды азайтуу боюнча иш-аракеттер планын иштеп чыгуу жана «жашыл каржылоонун» мүмкүнчүлүктөрүн пайдалануу өзгөчө маанилүү.

ESG-стратегиясы жана аны ишке ашыруу боюнча жол картасы 2024-жылдын апрель айында иштелип чыккан.

Банктын ишмердүүлүгү кыска мөөнөттүү, орто мөөнөттүү жана узак мөөнөттүү өнүгүү пландарында каралган.

«Айыл Банк» ААКсынын Туруктуу өнүгүү саясаты Директорлор кеңеши тарабынан иштелип чыгып, бекитилген. Саясаттын негизги максаттары:

- Улуттук банктын экологиялык, социалдык жана корпоративдик башкаруу жаатында алдыңкы

талаптарын жана сунуш-көрсөтмөлөрүн сактоо;
• БУУнун Туруктуу өнүгүү максаттарына жана Париж келишиминин максаттарына жетишүүгө салым кошуу;
• Банктын туруктуу өнүгүү жаатындагы ыкмаларын аныктоо.

Тобокелдиктерди тескөөгө алуу

Тобокелдиктерди натыйжалуу тескөөгө алуу Банктын туруктуу өнүгүүсүнүн жана стратегиялык максаттарына жетишүүсүнүн негизги фактору болуп саналат. Банкта тобокелдиктерди тескөө функцияларын аткарган **Тобокелдик менеджмент башкармалыгы** бар.

Тобокелдиктерди жөнгө салуучу негизги документ - Банктын Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген **Тобокелдиктерди тескөө саясаты** болуп саналат.

2-Принцип. Таасирди баалоо жана максаттарды белгилөө

Биз адамдарга жана айлана-чөйрөгө болгон оң таасирди туруктуу түрдө күчөтүүгө, терс таасирди азайтууга, ошондой эле өз ишибиздин, продукттардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн натыйжасында келип чыккан тобокелдиктерди тескөөгө умтулабыз. Бул үчүн эң көп таасир көрсөтө ала турган тармактар боюнча максаттарды белгилеп, аларды ачык жарыялайбыз.

Таасирди талдоо (Impact Analysis)

Банк өз портфелинин эң олуттуу таасирлерин (оң жана терс) кантип аныктаганын, кандайча артыкчылык берилгенин жана өлчөгөнүн көрсөтүңүз. Максаттарды коюу үчүн артыкчылыктуу багыттарды аныктаңыз, анын ичинде төмөнкү аспектилерди эске алыңыз: масштаб, портфелдин түзүмү, контекст жана натыйжалуулук көрсөткүчтөрү.

Таасирди талдоо «*Leading the Way to a Sustainable Future: Priorities for a Global Responsible Banking Sector*» («Туруктуу келечекке жол көрсөтүү: Дүйнөлүк жоопкерчиликтүү банк секторунун приоритеттери») документинде белгиленген төрт артыкчылыктын актуалдуулугун баштапкы же учурдагы таасирин талдоо алкагында баалоону камтыйт.

Шилтемелер жана булактар:

[ayyl-sr-2024-kqz-final.pdf](#)

Банк жөнүндө маалымат

11-13 бет

Жооп:

Банк туруктуу өнүгүүгө ийгиликтүү өтүү кеңири экономикалык контекстте күчтүү саясатты талап кыларын тааныйт, ошондуктан тышкы өнөктөштөр менен активдүү кызматташат. Бул кызматташуунун максаты — банктардын ролун жана кардарларды тейлөөнүн оптималдуу ыкмаларын аныктоо.

Стратегияны иштеп чыгуунун жүрүшүндө Банк ар кандай ыктыярдуу алкактык моделдерди жана өтүү критерийлерин (transition frameworks) карайт, анткени стандартташтырылган алкак Банк үчүн жана бүтүндөй тармак үчүн да процесссти жөнөкөйлөтөт деп эсептейт.

Банк министрликтер, жөнгө салуучу органдар жана өнүгүү боюнча өнөктөштөр тарабынан уюштурулган, **Кыргыз Республикасынын жашыл таксономиясына** арналган бардык жолугушууларга жана талкууларга катышкан. Банк улуттук жашыл таксономиянын акыркы вариантына дагы жазуу жүзүндөгү пикирлерин жана сунуштарын берген.

Кыргыз Республикасынын банк секторунда туруктуу каржылоону өнүктүрүү жана ESG принциптерин киргизүү боюнча Жол картасын иштеп чыгуу боюнча жумушчу топтун мүчөсү катары Банк бул документтин Улуттук банк тарабынан иштелип чыгышына жана кабыл алынышына өз салымын кошкон.

Максаттар, максаттарды ишке ашыруу жана иш-аракет пландары / өтүү пландары (Targets, Target Implementation, Action Plans/Transition Plans)

Банк таасирди талдоонун жыйынтыгында аныкталган эң маанилүү таасир багыттарынын кеминде экөөсүн камтыган эки SMART-максатты белгилейт жана жарыялайт. Максаттар коюлгандан кийин төмөнкүлөрдү түшүндүрүп бериңиз: шайкештик (Alignment), баштапкы көрсөткүчтөр (Baselines), максаттар (Targets), максаттарды ишке ашыруу жана мониторинг (KPIs), иш-аракет пландары / өтүү пландары жана негизги этаптар (Milestones).

Ошондой эле банктарга *Leading the Way to a Sustainable Future: Priorities for a Global Responsible Banking Sector (2024)* («Туруктуу келечекке жол көрсөтүү: Дүйнөлүк жоопкерчиликтик банк секторунун артыкчылыктары») документинде көрсөтүлгөн төрт артыкчылык боюнча көрүлгөн аракеттер жөнүндө маалыматты ачыктоо сунушталат.

Шилтемелер жана булактар:

[ayyl-sr-2024-kqz-final.pdf](#)

Банк жөнүндө маалымат

11-13 бет

Жооп:

Банк эки негизги багытка көңүл бурат:

1. Климаттын өзгөрүшүнө (ESG-стратегиясынын алкагында);
2. Жашоого жөндөмдүү жана инклюзивдүү экономикага (Банктын миссиясынын алкагында).

Бул багыттарда оң таасир көрсөтүүгө багытталган Банктын негизги максаттары:

- Банктын ишмердүүлүк жүргүзгөн аймактарындагы кардарлардын жана калктын финансылык туруктуулугун жана жыргалчылык деңгээлин жогорулатуу;
- Банктын программаларына катышкан бардык тараптардын финансылык сабаттуулугун жогорулатуу;
- Кызматкерлердин эмгек шарттарын жана бакубатчылыгын жакшыртуу, анын ичинде жумуш менен жеке жашоонун тең салмагын камсыз кылуу;
- Кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу, кардарлар үчүн кызмат көрсөтүүлөрдүн жеткиликтүү болушун кеңейтүү жана банктык операциялардын коопсуздугун камсыз кылуу аркылуу Банктын санариптик мүмкүнчүлүктөрүн күчөтүү;
- Климаттын өзгөрүшүнүн кесепеттерин басаңдатууга салым кошуу жана кардарлардын туруктуу практикаларга өтүү аракеттерин колдоо.

3-Принцип. Кардарлар жана керектөөчүлөр

Биз өзүбүздүн кардарлар жана керектөөчүлөр менен жоопкерчиликтүү иштешип, туруктуу практикаларды жайылтууга жана азыркы жана келечек муундар үчүн биргелешкен жыргалчылыкты түзгөн экономикалык ишмердүүлүктү колдоого алабыз.

Кардарлар жана керектөөчүлөр менен өз ара аракеттенүү

Банк туруктуу практикаларды колдоого алуу жана туруктуу экономикалык ишмердүүлүктү өнүктүрүү максатында кардарлар жана керектөөчүлөр менен кантип иш алып барганын же келечекте кантип иштөөнү пландап жатканын мүнөздөп бериңиз. Кардарлар менен өз ара аракеттенүү стратегиясы жөнүндө маалыматты, анын ичинде аныкталган таасир этүү багыттары, коюлган максаттар, кардарлардын маалымдуулугун жогорулатуу иш-чаралары, тиешелүү саясаттар жана процесстер, кардарлардын өтүшүн колдоо боюнча иш-аракеттер, кардарларды тартуу көрсөткүчтөрүн жана мүмкүнчүлүккө жараша жетишилген жыйынтыктарды кошунуз.

Шилтемелер жана булактар:

[ayyl-sr-2024-kqz-final.pdf](#)

Кызыкдар тараптар менен өз ара иш алып баруу

43-44 бет

Туруктуу каржылоону өнүктүрүү

58- бет.

Жооп:

Кыргыз Республикасында универсалдуу банк катары Айыл Банк кызмат көрсөтүүлөрдүн толук түрүн сунуштайт. Биздин айрыкча айыл чарба сыяктуу жогорку эмиссиялуу секторлордо, кардарлардын жүрүм-турумун өзгөртүүгө түрткү берүүгө жана алардын бир кыйла туруктуу практикаларга өтүүсүнө колдоо көрсөтүү үчүн өзгөчө мүмкүнчүлүк бар. Биздин максат - ESG-принциптерин күнүмдүк ишмердүүлүккө интеграциялоо.

Айыл Банк Кыргызстанда Жоопкерчиликтүү банкнинг принциптерине (PRB) кол койгон биринчи банк болуп саналат жана коомчулуктарды, ошондой эле калктын аялуу катмарларын активдүү колдойт. Биз финансылык билим берүү программаларын жүргүзүп, экономикалык сабаттуулукту жогорулатууга жана социалдык ажырымдарды кыскартууга салым кошобуз. Жеңилдетилген кредиттөө, мамлекеттик программалар, өнөктөштүктөр жана корпоративдик социалдык жоопкерчилик (CSR) демилгелери, анын ичинде кайрымдуулук жана демөөрчүлүк аркылуу жергиликтүү жамааттарды бекемдеп, туруктуу таасир түзүүгө умтулабыз.

Айыл Банктын стратегиясында туруктуу өнүгүү борбордук элемент болуп саналат. Биз кардарларды адилеттүү тейлөөгө умтулабыз жана кызматкерлерди активдүү окутуп, аларды оң өзгөрүүлөрдү жайылтуу үчүн зарыл болгон билимдер жана көндүмдөр менен камсыз кылабыз. Кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу — кредиттөөдө жана сатып алууларда ESG-практикаларын кеңири киргизүү үчүн негизги милдеттердин бири болуп саналат жана бул багыттагы ишти мындан ары да күчөтүүнү пландап жатабыз.

Бизнес мүмкүнчүлүктөр

Сиздин банк оң таасирлерди күчөтүү жана терс таасирлерди азайтуу менен байланышкан кандай стратегиялык бизнес мүмкүнчүлүктөрүн аныктаганын жана/же отчеттук мезгилде аларды кантип өнүктүргөнү жөнүндө маалымат бериңиз. Туруктуу өнүгүүгө байланышкан продукттар жана кызматтар, кардарлардын өтүү муктаждыктарын колдоого алган колдонуудагы алкактар, туруктуу каржылоонун портфелинин көлөмү (АКШ долларында же улуттук валютада) жана/же банктын портфелиндеги үлүшү, ошондой эле банк кайсы ТӨМ же таасир этүү багыттары боюнча оң эффект түзүүнү көздөй турганы жөнүндө маалымат бериңиз.

Туруктуу каржылоонун көлөмдөрүн белгилөө үчүн колдонулган алкактарды/ стандарттарды/ таксономияларды көрсөтүңүз.

Шилтемелер жана булактар

[ayyl-sr-2024-kqz-final.pdf](#)

Кызыкдар тараптар менен өз ара иш алып баруу

43-44 бет

Туруктуу каржылоону өнүктүрүү

58- бет.

Жооп:

Биз жагымдуу социалдык таасир түзүүгө да умтулабыз. Коомдун активдүү катышуучусу катары биз өзүбүздүн кардарларга жана жамааттарга бир кыйла туруктуу, инклюзивдүү жана адилет коомду түзүүгө көмөк көрсөтөбүз. Бүгүнкү күндө биздин «жашыл» портфелибиз 11 млн АКШ долларын түзөт жана биз аны кредиттөө, инвестициялык продукттар жана туруктуу облигациялар боюнча конкреттүү ESG-максаттарды коюу аркылуу көбөйтүүнү пландап жатабыз. Каржылоодон тышкары, биз кардарларды жана кызыкдар тараптарды ESG темалары жана айлана-чөйрөнү коргоодогу алардын салымы боюнча окутууну көздөйбүз.

Айлана-чөйрөнү коргоо жана көрктөндүрүү, ошондой эле экологиялык жактан таза продукцияларды өндүрүү жана жаратылышка терс таасирин тийгизбестен чийки затты кайра иштетүү менен иштеген ишкерлерди каржылык жактан колдоо максатында, жалпысынан «жашыл» экономиканы жана «жашыл» каржылоо рыногун өнүктүрүүгө түрткү берүү үчүн биз «Жашыл технологияларды каржылоо» деп аталган кредиттик продуктка 1 млрд сом (11,5 млн АКШ доллары) бөлүдүк.

Кредиттин максаттары:

- «жашыл» транспорт;
- кайра жаралуучу энергетика;
- энергияны үнөмдөө, энергия керектөөнү жана/же техникалык жоготууларды азайтуу;
- «жашыл» имараттар;
- абанын сапатын жакшыртуу;
- сууну туруктуу пайдалануу жана калдыктарды тескөө;
- туруктуу айыл чарбасы.

Бөлүнгөн 1 млрд сом портфелдин болжол менен 2% гана түзөт. Ошол эле учурда буга чейин «жашыл» катары верификациялоого мүмкүн болгон көптөгөн кредиттер берилген. Аларга мисалы малды мал короодо колго багуу системалары, асыл тукум мал сатып алуу, тамчылатып сугаруу системалары жана агрардык сектордогу башка долбоорлор кирет. 2024-жылы ички верификация тутумунун жана улуттук «жашыл» таксономиянын жоктугу «жашыл» портфелдин так көлөмүн көрсөтүүнү татаалдаштырган. Биз «жашыл» портфелди үчүнчү тараптарды тартуу менен верификациялоону ишке ашыруу пландап жатабыз.

«Жашыл технологияларды каржылоо» кредиттик продукты Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкынын ички «жашыл» таксономиясын эске алуу менен иштелип чыккан.

4-Принцип. Кызыкдар тараптар

Биз коомдун максаттарына жетүү үчүн жигердүү жана жоопкерчиликти көңөшүп, тиешелүү кызыкдар тараптар менен бирге иштешибиз жана өз ара өнөктөш болобуз.

Кызыкдар тараптарды аныктоо жана консультациялар

Банк кандай кызыкдар тараптарды (же стейкхолдерлер топторун/түрлөрүн) аныктаганын, кимдер менен кеңешкенин, кимдерди ишке тартканын, кимдер менен кызматташканын же өнөктөштүк түзгөнүн, Принциптерди ишке ашыруу жана Банктын таасирлерин жакшыртуу максатында кандай аракеттер көрүлгөнү жөнүндө маалымат бериңиз. Өз ара аракеттенүү стратегиясына жалпы сереп салыңыз (натыйжалуу тартуу жана адвокация критерийлерине ылайык), тиешелүү тараптар кантип аныкталганын, кайсы маселелер талкууланганын/кандай жыйынтыктар жетишилгенин жана бул иш-аракеттерди пландаштыруу процессине кандай таасир эткенин көрсөтүңүз.

Шилтемелер жана булактар

[ayyl-sr-2024-kqz-final.pdf](#)

Кызыкдар тараптар менен өз ара иш алып баруу

43-44 бет

Жооп:

Биздин Банк кызыкдар тараптар менен кайтарым байланыш аркылуу үзгүлтүксүз байланышып, алардын кайрылууларына ыкчам жана так жооп берүүгө умтулат. Мындай өз ара аракеттенүү баалуу чечимдерди берет, тобокелдиктерди тескөөгө жана мүмкүнчүлүктөрдү колдонууга жардам берет жана биздин узак мөөнөттүү туруктуулугубуздун маанилүү бөлүгү болуп саналат.

Кардарлар менен өз ара аракеттенүү

Биз кардарларды бардык иш-аракеттердин борборуна коюуга умтулабыз. Кайрылууларды (арыз-даттанууларды) тескөө тутумубуз маселелерди өз убагында аныктоого жана чечүүгө мүмкүндүк берип, кардарлардын ыраазылыгына жетишүүгө жана керектөөчүлөрдүн укуктарын коргоого болгон берилгендигибизди бекемдейт.

Институционалдык жана жөнгө салуучу органдар менен өз ара аракеттенүү

2024-2025-жылдары биз Кыргыз Республикасында туруктуу каржылоону илгерилетүү максатында жөнгө салуучу жана мамлекеттик органдар менен жигердүү иш алып бардык. Биз төмөн көмүрөктүү экономикага өтүүнү жеңилдеткен алкактык шарттарды түзүү боюнча талкууларга катыштык. Бул Кыргыз Республикасынын «жашыл» таксономиясын жана банк секторунда туруктуу каржылоону өнүктүрүү жана ESG принциптерин киргизүү боюнча Жол картасын иштеп чыгууга катышуу иштерин камтыды. Бул документтер бардык кызыкдар тараптардын муктаждыктарын эске алуу менен даярдалган.

Инвесторлор менен өз ара аракеттенүү

Инвесторлор чечим кабыл алууда экологиялык, социалдык жана корпоративдик башкаруу (ESG) факторлорун барган сайын көбүрөөк эске алышууда. Буга жооп катары биз тышкы аналитиктер жана ESG-рейтинг агенттиктери менен өз ара кызматташууну күчөттүк. Жогорку ESG-рейтингдер жана баалоолор туруктуу инвестицияларды тартуу жана инвестициялык стратегияларга таасир этүү үчүн өзгөчө маанилүү экенин түшүнөбүз.

5-Принцип.

Корпоративдик башкаруу жана маданият

Биз ушул Принциптерге болгон берилгендигибизди натыйжалуу башкаруу жана жоопкерчиликтүү банкинг маданияты аркылуу ишке ашырабыз.

Принциптерди ишке ашыруу үчүн башкаруу түзүмү

Маанилүү болуп саналган оң жана терс (ыктымалдуу) таасирлерди тескөө (анын ичинде жогорку жетекчилик деңгээлинде отчеттуулук, ички процесстерде туруктуу өнүгүү боюнча так аныкталган ролдор жана жоопкерчиликтер ж.б.) жана Принциптерди натыйжалуу ишке ашырууну колдоо үчүн банк ишке киргизген же келечекте ишке киргизүүнү пландап жаткан тиешелүү башкаруу түзүмдөрүн, саясаттарды жана жол-жоболорду мүнөздөп бериңиз.

Шилтемелер жана булактар

[ayyl-sr-2024-kqz-final.pdf](#)

Корпоративдик башкаруу

18-19- бет

Жооп:

Корпоративдик башкаруу тутуму Банктын ишмердүүлүгүндө ачык-айкындуулукту, отчеттуулукту жана стандарттардын сакталышын камсыз кылат. Ал Банктын туруктуу өсүшүн жана узак мөөнөттүү туруктуулугун колдойт.

Корпоративдик башкаруу тутуму

Ишмердүүлүктүн ачыктыгы, корпоративдик башкаруу жаатындагы эл аралык принциптерди жана мыкты тажрыйбаларды сактоо Банктын ийгиликтүү туруктуу өнүгүүсүнүн негизги шарттары болуп саналат. Корпоративдик башкаруу Банктын аткаруу органдары, Директорлор кеңеши, акционерлер жана башка кызыкдар тараптар ортосундагы өз ара мамилелер тутумун камтыйт. 2017-жылы Банктын Акционерлеринин жалпы жыйыны Айыл Банктын Корпоративдик башкаруу кодексин бекиткен. 2024-жылы Кодекс дүйнөлүк практикаларга жана Кыргыз Республикасынын Корпоративдик башкаруу кодексине ылайык жаңыртылган.

Корпоративдик башкаруунун принциптери

- акционердик капиталдын наркын узак мөөнөттүү келечекте туруктуу жогорулатуу принциби;
- туруктуу өнүгүү принциби — чечим кабыл алууда финансылык көрсөткүчтөр менен катар экологиялык, социалдык жана башкаруу аспектилерин эске алуу зарылдыгын билдирет;
- G20/ОЭСР корпоративдик башкаруу принциптери (2015);
- мамлекеттик ишканалар үчүн ОЭСРдин корпоративдик башкаруу боюнча жетекчилик принциптери.

Банктын башкаруу органдары

Банктын башкаруу органдары өз ишмердүүлүгүндө акционерлердин укуктарын жана мыйзамдуу кызыкчылыктарын урматтоо принцибин так сакташат жана активдердин наркын жогорулатууга, финансылык туруктуулукту жана кирешелүүлүктү арттыруу максатын коюшат. .

Банктын Уставына ылайык, башкаруунун жогорку органы Акционерлердин жалпы жыйыны болуп саналат.

Акционерлердин жалпы жыйынынын ишмердүүлүгүн жана ыйгарым укуктарын жөнгө салуучу негизги документтер - «Акционердик коомдор жөнүндө» мыйзам, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары жана Банктын Уставы.

Уставга ылайык, Банктын Директорлор кеңеши бардык акционерлердин кызыкчылыктарын жактайт, Банктын стратегиялык башкаруусун ишке ашырат, тобокелдиктерди тескөө жана ички контролдоо тутумун уюштуруунун негизги принциптерин жана ыкмаларын аныктайт, Банк Башкармасынын ишин контролдукка алат, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык белгиленген башка негизги функцияларды аткарат.

Директорлор кеңешинин ишмердүүлүгүн жана ыйгарым укуктарын жөнгө салуучу документтер - «Акционердик коомдор жөнүндө» мыйзам, Улуттук банктын ченемдик актылары, Банктын Уставы жана Директорлор кеңеши жөнүндө жобо.

Чечимдерди салмактуу жана натыйжалуу кабыл алууну камсыз кылуу максатында Директорлор кеңеши комитеттерди түзөт. Азыркы учурда Банктын Директорлор кеңешинин алдында төмөнкү комитеттер иштейт:

- Аудит боюнча комитет;
- Тобокелдикти тескөө комитети;
- Дайындоолор жана сыйакыларды белгилөө боюнча комитет.

Банктын аткаруучу органы – Банк Башкармасы.

Аткаруучу органдардын ишмердүүлүгүн жана ыйгарым укуктарын жөнгө салуучу негизги документтер - «Банктар жана банк иши жөнүндө» Мыйзам, «Акционердик коомдор жөнүндө» Мыйзам, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары, Банктын Уставы жана Банк Башкармасы жөнүндө жобо.

Директорлор кеңеши жана Банк Башкармасы корпоративдик башкаруу принциптеринин сакталышы үчүн жоопкерчилик тартышат.

Корпоративдик катчы

Банкта корпоративдик катчы кызмат орду төмөнкү себептерден улам каралган:

- акционерлердин укуктарын камсыз кылууга жана кызыкчылыктарын коргоого багытталган мыйзамдарда жана Банктын ички документтеринде белгиленген эрежелерди жана жол-жоболорду сактоо боюнча милдеттердин кеңейиши;
- колдонуудагы мыйзамдардын жана ички документтердин талаптарынын бузулушу үчүн Банктын жоопкерчилигинин жогорулашы;
- Директорлор кеңешинин ишин камсыз кылуу боюнча милдеттердин көлөмүнүн өсүшү.

Корпоративдик катчы Банктын аткаруучу жетекчилигинен жетиштүү деңгээлде көз карандысыз болуп, түздөн-түз Директорлор кеңешине отчет берет жана анын функциялары Банктын башка функциялары менен айкалышпайт.

Корпоративдик катчы Банктын кызмат адамы болуп саналат, өз милдеттерин аткаруу үчүн зарыл болгон тажрыйбага, билимге жана квалификацияга, кынтыксыз абройго жана акционерлердин ишенимине татыктуу болууга тийиш.

Ошондой эле, корпоративдик катчы корпоративдик башкаруу маселелери боюнча Директорлор кеңешинин консультанты болуп саналат: ал кеңештин төрагасына, мүчөлөрүнө, комитеттерине жана жалпы эле Кеңешке өз функцияларын аткарууда сунуштарды берип, көмөк көрсөтөт.

«Ыкчам линия» жана «Кызматкерлер үчүн ыкчам линия»

Корпоративдик башкаруунун сапатын жогорулатуу, ошондой эле кызыкдар тараптарга Банктын кызматкерлери тарабынан жасалган коррупциялык укук бузуулар тууралуу эркин билдирүү мүмкүнчүлүгүн берүү жана кызматкерлерге мыйзам бузуу же кыянаттык фактылары жөнүндө маалымат жеткирүүгө шарт түзүү максатында Банкта «Ыкчам линия» жана «Кызматкерлер үчүн ыкчам линия» иштейт.

Банк өнөктөштөрдөн, контрагенттерден жана башка жеке жана юридикалык жактардан коррупция фактылары боюнча кайрылууларды интерактивдүү байланыш каналы — «Ыкчам линия» аркылуу кабыл алат.

Кызматкерлерден келип түшкөн коррупциялык мүнөздөгү билдирүүлөр «Кызматкерлер үчүн ыкчам линия» аркылуу кабыл алынат.

Бардык коррупцияга байланыштуу билдирүүлөр Коопсуздук кызматына жана Комплаенс-контролдоо башкармалыгына жөнөтүлүп, андан ары Банк Башкармасына жана Директорлор кеңешине маалымдалат.

Банк билдирүү берген кызматкердин өздүгүн жана билдирүүдө көрсөтүлгөн маалыматты купуя сактоону кепилдейт.

Жооптуу бөлүмдөр келип түшкөн маалыматты туруктуу негизде талдап, зарыл болгон учурда текшерүү иш-чараларын жүргүзүшөт.

Жоопкерчиликтүү банкинг маданиятын калыптандыруу

Банктын кызматкерлеринин арасында жоопкерчиликтүү банкинг маданиятын өнүктүрүү боюнча демилгелер жана чаралар боюнча маалымат бериңиз (мисалы потенциалды жогорулатуу, окутуу жана өнүктүрүү, тиешелүү бөлүмдөр үчүн туруктуу өнүгүү боюнча тренингдер, сыйакы берүү жана иштин натыйжалуулугун тескөө тутумдарына, башкаруу коммуникацияларына ж.б. киргизүү.).

Шилтемелер жана булактар

[ayyl-sr-2024-kqz-final.pdf](#)

Персоналды окутуу жана өнүктүрүү

77-78-бет

Жооп:

2024-жылы Банктын ESG-стратегиясын кабыл алуунун алкагында Директорлор кеңешинин мүчөлөрү, Банк Башкармасынын мүчөлөрү жана Банктын башкы кеңсесинин бөлүм башчылары үчүн ESG темалары боюнча тренингдер уюштурулду.

Директорлор кеңеши London Reporting Academy платформасында туруктуу өнүгүү индекстерине жана рейтингдерине арналган кошумча окутуудан өттү.

Банктын кызматкерлери банктык кызматтардын жана иш процессинин ар түрдүү аспектилерин камтыган ар кандай тренингдерден үзгүлтүксүз өтүп турушат. Биз Банктын билим берүү платформасы аркылуу бардык кызматкерлер үчүн туруктуу өнүгүү жана жоопкерчиликтүү банкинг боюнча окутууларды кеңейтүүнү пландап жатабыз.

Тобокелдиктерди тескөө жана тийиштүү текшерүү процесстери

Банктын портфели менен байланышкан экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди аныктоо жана тескөө үчүн Банктын ичине киргизилген процесстерди мүнөздөп бериңиз. Бул процесстерге төмөнкү аспектилер: маанилүү/олуттуу тобокелдиктерди аныктоо, due diligence жол-жоболору, экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди азайтуу чаралары жана иш-аракеттер планын иштеп чыгуу, тобокелдиктерге мониторинг кылуу жана отчеттуулук, даттанууларды кароо боюнча колдонулуп жаткан механизмдер, ошондой эле бул тобокелдиктерди контролдоону камсыз кылган башкаруу түзүмдөрү кириши мүмкүн.

Шилтемелер жана булактар

[ayyl-sr-2024-kqz-final.pdf](#)

Корпоративдик башкаруу

25-27-бет

Жооп:

Экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди тескөө саясаты. Курчап турган чөйрөгө жана коомго тийгизген таасирди баалоо жөнүндө жобо.

Бул эки документ 2020-жылы бекитилген жана каржылоого сунушталган долбоорлорду кароодо Банктын ишмердүүлүгүн жана жол-жоболорун жөнгө салат.

Ички контроль жана тобокелдиктерди тескөө органдары

Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарынын талаптарына ылайык, Банк ички контроль жана тобокелдиктерди тескөө системасын - ичтен контролдоо жана риск-менеджмент органдарынын жана багыттарынын топтомун - төмөнкү максаттарга жетүү үчүн уюштурат:

- Банктын ишмердүүлүгүнүн натыйжалуулугун жана эффективдүүлүгүн камсыз кылуу, активдердин сакталышын камсыздоо, тобокелдиктерди натыйжалуу тескөө;
- кызыктар тараптар үчүн каржылык жана башка отчеттуулуктун ишенимдүүлүгүн, толуктугун, объективдүүлүгүн жана өз убагында даярдалып сунушталышын камсыз кылуу;
- Банктын ишмердүүлүгүнүн мыйзамдарга жана Банктын ички документтерине шайкештигин камсыз кылуу.

Ички көзөмөл органдарына төмөнкүлөр кирет:

- Банктын Уставынын жана Комплаенс-көзөмөл башкармалыгы жөнүндө жобонун негизинде иш алып барган Комплаенс-көзөмөл башкармалыгы;
- Банктын Уставынын жана Ички аудит департаменти жөнүндө жобонун негизинде иш алып барган Ички аудит департаменти;
- Ичтен контролдоо башкармалыгы жөнүндө жобонун негизинде иш алып барган Ичтен контролдоо башкармалыгы;

- Банктын Уставына ылайык ичтен контролдоо тутумунун алкагында функцияларды аткарган башка органдар, бөлүмдөр жана кызматкерлер (анын ичинде Банктын башкы бухгалтери, кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана терроризмди каржылоого каршы аракеттенүү боюнча көз карандысыз түзүмдүк бөлүм).

Тобокелдиктерди тескөө

Тобокелдиктерди натыйжалуу тескөө - Банктын туруктуу өнүгүүсүнүн жана стратегиялык максаттарына жетишинин негизги факторлорунун бири. Банктын ичинде риск-менеджмент функцияларын аткарган Тобокелдик менеджмент башкармалыгы иштейт.

Банкта тобокелдиктерди тескөөнү жөнгө салуучу негизги документ - Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген Тобокелдиктерди тескөө саясаты болуп саналат.

6-Принцип.

Ачык-айкындуулук жана отчеттуулук

Биз бул Принциптердин жеке жана жамааттык деңгээлде ишке ашырылышын мезгил-мезгили менен кайра карап чыгып, коом үчүн жараткан оң жана терс таасирибизге, ошондой эле коомдук максаттарга кошкон салымыбызга карата ачык-айкын жана отчеттуу болобуз.

Жоопкерчиликтүү банкинг боюнча прогресс отчетунда берилген маалымат жетиштүү болуп эсептелет. Эгерде үчүнчү тарап жагынан тастыктоо жүргүзүлгөн болсо, тастыктоонун көлөмү тууралуу маалыматты жана Көз карандысыз (чектелген) тастыктоо жөнүндө отчетко шилтемени/референсти көрсөтүңүз.